

POGOVARJALI SMO SE Z MOJCO OŠTIR PAJESTKA, DIREKTORICO HUMANITARNEGA ZAVODA VID, KI POMAGA OTROKOM S POSEBNIMI POTREBAMI

Nekateri nočejo videti stiske drugih

Za eno akcijo morajo obiskati zelo veliko ljudi, potrkati na številna vrata, da jim denimo od stotih posameznikov, ki jih prosijo za pomoč, pomaga eden

»Občutek, ko nekomu obrneš življenje in mu ga polepšaš, je prekrasen,« pravi Mojca Oštir Pajestka, direktorica humanitarnega zavoda Vid. / foto: Jaka Gasar

Tatjana Pihlar

»Dobrodelna dejavnost bi morala biti najbolj nepotrebna dejavnost v državi, vendar žal ni tako. Denarne in duševne stiske tistih, ki nimajo za položnice, hrano, obutev, oblačila, šolske potrebščine ..., so vse hujše, zato vsako leto več ljudi potrebuje pomoč. Državi, ki ima v ustavi zapisano, da je socialna, to ne more biti v ponos, še manj to, da moramo dobrodelne organizacije prosjačiti za denar, da lahko pomagamo revnim in bolnim. Pri tem bi si želeli več človečnosti in tega, da bi bili tisti, ki niso pripravljeni pomagati, v manjšini. Žal je ravno obrnjeno,« poudarja Mojca Oštir Pajestka, direktorica kranjskega humanitarnega zavoda Vid, ki letos praznuje četrto stoletje delovanja.

Darovalce je veliko težje dobiti kot nekoč

Vidovci pomagajo otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami iz socialno šibkih družin. Največ z nakupom ali doplačilom invalidskih pripomočkov (invalidskih vozičkov, terapevtskih koles in dvigal za invalide), v zadnjem času jih za pomoč prosijo tudi vse več mladih, ki pri šolanju in delu

»Človek, ki skuša začutiti, kako je živeti tako kot oni, nikoli ne bo rekel ne, ko ga prosimo za pomoč. Ne glede na to, kdo ste, kakšen je vaš položaj, koliko imate na bančnem računu, koliko različnih nazivov ste pridobili. To je nepomembno. Pomembno je, da ste človek, in človek ne bo nikoli odrekel pomoči otrokom.«

Spletna stran humanitarnega zavoda Vid

potrebujejo prilagojene računalnike in druge komunikacijske pripomočke. Odlično sodelujejo tudi z Iskrico Nedeljskega dnevnika in prek svoje fundacije Izpolnimo otroške želje skrbijo za Iskričine finance - vodijo evidence nakazil naših donatorjev, izplačujejo pomoč tistim, ki jo potrebujejo, in pripravljajo poročila za javno objavo. Tudi oni imajo veliko zaslug, da je delovanje Iskricke pregledno, kar naši zvesti darovalke in darovalci najbolj cenite.

Zavod Vid je v 25 letih pomagal že več kot 3000 otrokom in mladostnikom. Vsako leto v povprečju izpeljejo od 40 do 50 akcij zbiranja denarja za nakup kakšnega invalidskega pripomočka ali zdravil, za fizioterapije ... In čeprav imajo nekaj stalnih donatorjev, ki so jim vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, ugotavljajo, da je darovalce danes veliko težje dobiti kot nekoč in da je odnos do dobrodelnosti odvisen od stopnje človečnosti posameznika. »Za eno akcijo moramo obiskati zelo veliko ljudi, potrkati na številna vrata, da nam denimo od stotih posameznikov

ki jih prosimo za pomoč, pomaga eden. Toda številni se ne zavedajo, da njihov 'ne' pomeni, da s tem revnega otroka ali otroka s posebnimi potrebami obsodijo na nadaljnje težave, na nadaljnje življenjske in nezmožnost, da bi bil vsaj deloma samostojen in da bi se lahko izraževal,« opozarja Mojca Oštir Pajestka.

Najtežje je priznati, da nimaš

Hkrati obžaluje, ker so tisti, ki prejmejo pomoč, nemalokrat deležni zavisti. »Med ljudmi je čedalje manj sočutja. Sodobna tehnologija in hiter življenjski ritem nas odtujujeta. Toda za to, da nekomu pomagamo, ne potrebujemo le denarja. Včasih zadostuje, če na cesti koga pozdravimo in se mu nasmejnemo ali da znamo prisluhni sočloveku. A nekateri nočejo videti stiske drugih, nočejo se soočiti z njo. Spominim se hudo bolnega fantka iz Maribora, ki so mu zdravniki napovedali le še nekaj mesecev življenja. Njegova mama samohranilka nas je kljub temu prosila, če mu lahko kupimo legokocke, ki si jih je nadvse želel, sama pa ni imela dovolj denarja niti za hrano. Otrok, ki je nekaj mesecev pozneje žal res umrl, je bil presrečen, ko smo mu izročili kocke, toda v bloku je bil cel halo, ko so sostanovanci izvedeli za to darilo,« se z žalostjo spominja Oštir-Pajestkova.

Zavod Vid za pomoč prosijo družine in posamezniki, ki so se znašli na eksistenčnem robu. Nanje se obračajo matere samohranilke in celo družine, v katerih sta zaposlena oba starša, a ker delo pri nas ni cenjeno, njuni dohodki ne zadoščajo niti za najnujnejše, kaj šele, če je pri hiši otrok s posebnimi potrebami. »Mi plačujemo tudi terapije,

POMOČ

Opravičilo

V prejšnji številki Nedeljskega dnevnika se mi je v članku »Melisa in Marsel ne bosta brez doma« prikradla neljubna napaka. Poslanke SMC Mojca Žnidarič sem nehote preimenovala v Žunič. Za to nevednost se ji iskreno opravičujem in se ji ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujem za njeno izdatno pomoč Iskričini družini Živič. Tatjana Pihlar, novinarka

zujejo številne zgodbe s srečnim koncem, ki so jih v 25 letih spisali v humanitarnem zavodu Vid. Radi se spominjajo, denimo, predaje električnega invalidskega vozička simpatičnemu Darku Đuriću, ki se je rodil brez nog in ene roke, a je pozneje kljub temu zaslovel kot vrhunski plavalec med invalidi. »To je bil velik dogodek, ki smo ga izpeljali v Prešernovem gledališču v Kranju. A takrat desetletni Darko ima danes elektronsko protezo in normalno hodi,« na tehnološki napredek opozori gospa Mojca. Ponosna je tudi na pomoč plesalki Martini Smodiš, ki so ji nedavno predali najdražje plesne čevlje, kar se jih je kdaj vrtelo po slovenskih plesnih dvoranah. »Martini, ki ima cerebralno paralizo, smo priskrbeli plesni voziček. V treh mesecih smo zbrali 8.145,74 evra in ji omogočili, da bo lahko uresničevala svoje plesne sanje. To je bila vseslovenska akcija, v kateri so sodelovali darovalci, Martinini prijatelji in sosedje, plesne šole, mediji ... Neverjetno, kako nas je povezala njena predanost plesu. Ob predaji vozička sem jokala. Občutek, ko nekomu obrneš življenje in mu ga polepšaš, je prekrasen. S takšnimi zgodbami rušimo tabuje, ljudi navajamo na sprejemanje drugačnosti in jih vzgajamo v dobrodelnosti, zato na predajo pripomočkov vselej povabimo tudi darovalce, da vidijo sado svoje pomoči,« pojasnjuje Oštir-Pajestkova.

Po njenih izkušnjah revščina vse bolj vdira tudi v družine, ki so še pred nekaj leti lepo živele. »Prihaja v družine, ki so včasih same pomagale drugim, nekateri so bili celo naši donatorji, zdaj pa sami prosijo za pomoč pri plačilu položnic, da jim ne bi izklópili elektrike, prosijo za pomoč pri plačilu šolske prehrane, da njihovi otroci v šoli ne bodo lačni, pri plačilu šolskih potrebščin, oblačil, obutev ...« krizne razmere opisuje Mojca Oštir Pajestka, ki vidi preprosto rešitev te žgoče težave. »Zavedamo se, da država ne more poskrbeti za vse potrebe državljanov, lahko pa zagotovi razmere za lažje delo dobrodelnih organizacij in za to, da bi lahko podjetja, ki želijo pomagati v dobrodelne namene, uveljavljala višjo davčno olajšavo. Trenutno je ta znesek omejen na pičlih 0,3 odstotka letnih prihodkov. Če bi ga zvišali, bi to koristilo predvsem državi, kajti manj davčena podjetja bi izdatneje pomagala ljudem v stiski, zato bi bilo manj pritiska na državne institucije, zlasti na centre za socialno delo,« je prepričana sogovornica. ■

Dobrodelni prispevki

Spoštovane bralke, dragi bralci, denarne prispevke za našo dobrodelno akcijo ISKRICA NEDELJSKEGA lahko nakažete na: ISKRICA »POMOČ OTROKOM« transakcijski račun pri: Abanka, d. d. SI56 0510 0801 1104 164.

Ponosna na pomoč plesalki Martini Smodiš

Prepričana je, da je mogoče z malo denarja veliko narediti. To doka-